

Роман МИРОНЮК

професор кафедри адміністративного права,
процесу та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор

Юлія ВОРОНА

курсант факультету підготовки фахівців
для підрозділів стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАПРОВАДЖЕННЯ МЕДІАЦІЇ В АДМІНІСТРАТИВНЕ СУДОЧИНСТВО

У сучасному українському суспільстві наявна сформована ідея про судове вирішення будь-яких питань, даний аспект призводить до перевантаженості суду та затулювання розгляду провадження. Саме тому важливим аспектом для нашого суспільства на даному етапі виступає впровадження поняття медіації у даний процес.

Слід зазначити, що для України судова медіація є новим видом вирішення конфліктів, водночас, у зарубіжних країнах вона вже досягла значного успіху в своєму використанні. Так, медіація в адміністративному процесі вже активно застосовується в США, Австралії, деяких країнах Європи, серед яких Німеччина та Голландія. Саме тому ми повинні наголосити на тому, що на сьогодні доцільно використовувати практику інших держав із метою врегулювання даного питання у законодавстві нашої країни.

Відтак, вивчаючи дану тематику ми повинні зазначити, що поняття медіації у сучасному законодавстві нашої країни відсутнє. Тому ми пропонуємо звернути особливу увагу визначення що пропонує нам такий науковець, як В. Самохвалов, а саме – це процес врегулювання конфлікту за допомогою медіатора, який виступає третьою стороною з метою взаємовигідного та добровільного результату [1]. Вивчаючи даний аспект, ми не можемо оминати увагою той аспект, що, відповідно до статті 180 Кодексу адміністративного судочинства України, суддя у процесі підготовчого провадження повинен з'ясувати, чи бажають сторони врегулювати даний спір шляхом примирення, та надати їм строк для його врегулювання [2]. Ми вважаємо дане твердження не зовсім логічним, оскільки медіація має на увазі розв'язання спору без участі судді. Саме тому доцільно було б надати можливість сторонам до підготовчого провадження врегулювати даний спір шляхом укладення мирової угоди. У такому разі пропонуємо зобов'язати сторони до початку підготовчого провадження надіслати до суду заяву про завершення розгляду провадження за досягнення ними згоди.

Маємо зауважити, що даний аспект значно полегшить розгляд справ, оскільки особам котрі бажають врегулювати даний спір можливо буде це зробити до початку розгляду справи, що зекономить не лише час учасників, але й насамперед розвантажить суди.

Також, вивчаючи даний аспект більш детально, розуміємо, що в нашій державі відсутній механізм позасудового врегулювання спору, саме тому наголошуємо на необхідності впровадження до законодавства нашої країни саме даного аспекту. Відтак, стверджуємо, що визначення хто саме та за яких умов може розглядати дані спори та укладати договір примирення є необхідним. Також важливим аспектом, на нашу думку, виступає визначення процесуального статусу даного договору. Пропонуємо прирівняти його за статусом до рішення суду, із метою уникнення проблемних моментів/аспектів у даному питанні. Відтак ми можемо дійти висновку, що на сьогодні необхідно впроваджувати систему медіації до законодавчої бази нашої держави, а також більш якісно надавати тлумачення нормам та прописати у законодавстві випадки, коли особа має право розглядати справу у позасудовому порядку. Також слід зауважити, що необхідно закріпити саме поняття медіація, а також визначити, хто саме може її проводити.

1. Самохвалов В.П. Медіація як інститут відносного й примирного правосуддя. Перспективи застосування альтернативних способів вирішення спорів (ADR) в Україні: матеріали ІІ Львів. міжнар. форуму. Львів, 2009. С. 175-178.

2. Кодекс адміністративного судочинства України : закон України від 06.07.2005, № 2747-IV, поточна редакція 05.08.2021, URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#top>.